

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

GO! BS DE KLEINE SCHUIT TE UITBERGEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 102533

Instelling GO! BS De Kleine Schuit
Kleine Kouterstraat 1 - 9290 UITBERGEN

Beleidsverantwoordelijke Joris VAN DEN EYNDE

Telefoonnummer 09 352 53 01

E-mail directie@dekleineschuit.be

Website www.dekleineschuit.be

Bestuur GO! scholengroep Dender
Welvaartstraat 70 4 - 9300 AALST

Scholengemeenschap Scholengemeenschap Dender
Welvaartstraat 70 4 - 9300 AALST

Centrum voor leerlingenbegeleiding GO! CLB Dender
Zonnestraat 25 - 9300 AALST

Start- en einddatum doorlichting 22/01/2024 - 25/01/2024

Inspectieteam Els SYS
Mieke VAN BELLE

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	Nederlands in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16
9	Addendum	17

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Kleine Kouterstraat 1 - 9290 UITBERGEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Ze baseert zich daarvoor op het pedagogisch project van het gemeenschapsonderwijs en eigen waarden die met het schoolteam reeds gedefinieerd werden. Er loopt een traject om de schooleigen visie verder uit te schrijven en af te stemmen op de input en de context van de school en op de regelgeving. Voor de prioriteiten rond taal en de speelplaatswerking vindt de visie al breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. Het uitzetten van prioriteiten in een strategisch plan op (middel)lange termijn met geplande (tussentijdse) evaluaties en met aandacht voor doelen en verwachtingen over effecten bij de leerlingen, heeft nog groeipotentieel. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. Hiervoor werkt de school onder andere met werkgroepen. De school beschikt over een visie op de inzet van de middelen voor gelijke onderwijskansen. Het is nog een uitdaging om daarin doelen en acties sterker af te stemmen op de noden van de leerlingen die beantwoorden aan de SES-kenmerken. De school stuurt haar visie bij waar nodig.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	Het jonge schoolteam geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat nog te fragmentair en nog niet schoolbreed. Onder impuls van het nieuwe beleid wordt het onderwijskundig beleid geleidelijk en doordacht uitgebouwd en worden doelgerichte en duidelijke afspraken gemaakt. Er zijn echter nog heel wat onderwijskundige aspecten waarover geen afspraken bestaan. Zo zijn er slechts informele afspraken over effectieve didactische principes, werkvormen en technieken met het oog op de vormgeving van een krachtige leeromgeving. Hierdoor spelen de teamleden nog niet optimaal in op de behoeften van alle leerlingen in de brede basiszorg. Daarnaast is het een werkpunt om de planmatige aanpak in de verhoogde zorg uit te bouwen. De school ondersteunt de teamleden maar het is nog een werkpunt om de aanwezige expertise te benutten en om in te zetten op gericht leren van en met elkaar. Daarnaast kan het beleid de ondersteuning, met duidelijke verwachtingen, praktijkgerichte coaching en opvolging tot op de klasvloer, nog versterken.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking, zoals de leereffecten en het welbevinden, systematisch en cyclisch. Ze heeft daarbij nadrukkelijk aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. Het is een groeikans om de evaluatie ook toe te spitsen op de vormgeving van de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING

De school evalueert haar kwaliteit breed op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Leerresultaten op genormeerde testen, maar ook leraar-, ouder- en leerlingenbevragingen zijn hier voorbeelden van. Het is een groeikans om specifieke (tussentijdse) evaluaties doelgericht in te zetten in functie van de gekozen prioriteiten. Ze betreft bij haar evaluaties in groeiende mate relevante partners en wetenschappelijke literatuur. De evaluaties zijn betrouwbaar, maar de school laat nog kansen liggen om deze bewust te benutten in functie van kwaliteitsverbetering op leerling-, klas- en schoolniveau.

Borgen en bijsturen VOLGENS DE VERWACHTING

De voorbije periode heeft het nieuw samengesteld schoolteam sterk ingezet op schoolontwikkeling. Onder meer via een diepgaande en brede beginsituatieanalyse heeft ze zicht op haar sterke punten en verbeterpunten. De padlet met afsprakenfiches is een waardevolle aanzet om een onderwijskundig overzicht en een graduele opbouw in kaart te brengen. Het is een aandachtspunt om dit versneld in kaart te brengen voor andere sterke praktijken. Vanuit de analyse van de outputgegevens ontwikkelt de school systematisch en in groeiende mate doelgericht verbeteracties voor haar werkpunten. Hierbij is ze groeiende in het vooropstellen van waarneembare en meetbare doelen op leerling-, klas- en schoolniveau.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren laten kansen liggen om gericht in te spelen op de onderwijsbehoeften van de kleuter en om voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter en gaan hiermee aan de slag. Hiervoor benutten ze vooral differentiërende maatregelen en aangepaste materialen. Het uitvoeren van gefaseerde en doelgerichte remediëringstrajecten gebeurt nog niet. In de fase van verhoogde zorg is het een werkpunt om begeleidingsdoelen afgestemd op de zone van naaste ontwikkeling voorop te stellen op basis van een verfijnde analyse van de verzamelde gegevens. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen nog verbeterpunten.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak BENADERT DE VERWACHTING	De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze laten echter nog kansen liggen om de aanpak geleidelijk te maken. Zo is de progressieve opbouw van het aanbod, de hoeken, letters en cijfers en de zelfregulatie binnen de klas maar ook over de klassen heen nog een werkpunt. De verticale opbouw van de kalenders kan hierbij een hefboom zijn. De leraren leveren inspanningen om hun aanpak activerend en betekenisvol te maken, maar laten nog kansen liggen om het spel van de kleuters te verrijken, te verdiepen en te verbreden vanuit de ontwikkelingsbehoeften van de kleuters. De leraren verrijken de hoeken vanuit het thema en bieden taalontwikkeld onderwijs met specifieke aandacht voor voorlezen en woordenschat. Het creëren van authentieke leersituaties met ruimte voor incidenteel leren gebeurt occasioneel. De leraren bieden weinig strategieën aan die het leren, het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen. Ze benutten de tijd om te leren en ontwikkelen tijdens bepaalde routineactiviteiten of wissels beperkt efficiënt.
Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING	De leraren geven voornamelijk productgerichte en persoonsgerichte feedback die duidelijk en gedoseerd is. Feedback op het procesniveau en zelfregulerend niveau is nog geen verworvenheid. De feedback is gedeeltelijk constructief en motiverend en vindt meestal plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De leraren laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces.

Leerlingenevaluatie De observatie en evaluatie sporen met het aanbod maar in beperkte mate met het gevalideerd doelenkader. De leraren laten nog kansen liggen om de observatie en evaluatie in te bedden in het onderwijsleerproces. De leraren ontplooiën initiatieven om gericht te observeren en evalueren, maar kunnen de uitvoering nog versterken om te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie.

BENADERT DE VERWACHTING

4.2 Nederlands in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat De leraren laten kansen liggen om gericht in te spelen op de onderwijsbehoeften van de leerling en om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling en gaan, vaak na overleg, aan de slag. Hiervoor benutten ze vooral differentiërende en compenserende maatregelen en aangepaste materialen. Het uitvoeren van gefaseerde en doelgerichte remediëringstrajecten gebeurt nog niet. In de fase van de verhoogde zorg is het een werkpunt om begeleidingsdoelen afgestemd op de zone van naaste ontwikkeling voorop te stellen op basis van een verfijnde analyse van de verzamelde gegevens. De planmatige opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen nog verbeterpunten.

BENADERT DE VERWACHTING

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. De aanpak is geleidelijk. De meeste leraren roepen de voorkennis op en expliciteren de leerdoelen en succescriteria voor de leerlingen. Ze laten echter nog kansen liggen om de aanpak activerend, betekenisvol en taalontwikkellend te maken. De aanpak is veelal klassikaal gestuurd en in beperkte mate denkstimulerend en zelfregulerend. De effectieve inzet van (inter)actieve werkvormen zoals wisbordjes, partner- en groepswerk is nog geen verworvenheid. Het taalgebruik van de leraren is begrijpelijk en verrijkend voor iedere leerling maar het bieden van visuele (taal)steun gebeurt nog weinig. De leraren laten kansen liggen om effectief te differentiëren via het individualiseren van de instructie- en verwerkingstijd. Het expliciteren en de opbouw van doelgerichte lees-, schrijf-, luister- en spreekstrategieën en metacognitieve vaardigheden die het leren en het probleemoplossend denken bevorderen, zijn nog verbeterpunten. De leraren benutten de tijd om te leren niet altijd efficiënt. Zo waren het reduceren van wachttijden en het activeren van de leerlingen nog geen onderwerp van kritische reflectie.

BENADERT DE VERWACHTING

Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING De leraren geven voornamelijk productgerichte en persoonsgerichte feedback die duidelijk en gedoseerd is. Bij mondelinge taalvaardigheden is de feedback geregeld gericht op de doelen en de beoordelingscriteria. Feedback op het procesniveau en zelfregulerend niveau is nog geen verworvenheid. De geschreven feedback is gedeeltelijk constructief en motiverend. De leraren laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces.

Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING Voor het leergebied Nederlands gebruiken de leraren hoofdzakelijk de evaluatievormen van het onderwijsleerpakket. De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, fair en breed. Het bewaken van de betrouwbaarheid van de evaluatie bij het individualiseren of aanpassen van toetsen was nog geen voorwerp van kritische reflectie. De transparante, systematische en doelgerichte evaluatie van mondelinge taalvaardigheden, op basis van vooropgestelde beoordelingscriteria, valt op in positieve zin. Het afstemmen van de beoordelingscriteria op het domein en op het gevalideerd doelenkader kan deze evaluatiepraktijk nog versterken. De leraren betrekken de leerlingen geregeld bij de evaluatie onder meer via zelf- en peerevaluaties en kindcontacten.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het begeleiden van de leerlingen via brede basiszorg en verhoogde zorg.
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 62, par. 1, 10 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 8 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 47bis
- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Nederlands in de lagere afdeling
Afstemming op het gevalideerd doelenkader		
Onderwijs en begeleiding op maat	♦	♦
Leef- en leerklimaat		
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	♦	♦
Effectieve feedback	♦	♦
Materiële leef- en leeromgeving		
Leerlingenevaluatie	♦	●
Leereffecten		

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een ONGUNSTIG ADVIES met de mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur het engagement aangaat om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot Nederlands in de lagere afdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: NEGATIEF. De school dient zich te engageren om aan de tekortkomingen op het vlak van leerlingenbegeleiding te werken.
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF. De school dient een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning aan te gaan op het vlak van het gelijke onderwijskansenbeleid.

9 Addendum

Het bestuur heeft binnen de dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag of na de bespreking van het doorlichtingsverslag met de onderwijsinspectie verzocht om de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten en heeft zich geëngageerd om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot ten minste **25 januari 2027**. Nadien volgt een nieuwe doorlichting. De erkenning van de onderwijsinstelling blijft voorlopig behouden tot die volgende doorlichting.